

معرفی کتاب

معامله‌گر: افزایش روحیه تجارت و افول رؤیای آمریکایی

این نوشتار مروری است بر کتاب «معامله‌گر: افزایش روحیه تجارت و افول رؤیای آمریکایی»^۱ که توسط نیکولاس لمان^۲ (نویسنده مجله نیویورکر و معاون سابق دانشکده روزنامه‌نگاری کلمبیا) در سپتامبر ۲۰۱۹، منتشر شده است. وی در این کتاب و در ادامه دو کتاب دیگرش (آزمون بزرگ^۳ و سرزمین موعود^۴)، به واکاوی زندگی آمریکایی‌ها پرداخته و این بار، انسان آمریکایی را به مثابه یک معامله‌گر مورد انتقاد قرار داده است.

نویسنده مطلع کتاب خود را با چنین جملاتی آغاز می‌کند: «هر وقت که احساس می‌کنی همه چیز خوب پیش می‌رود، یک اتفاق تلخ می‌افتد. این سرنوشت بسیاری از کشورها و تمدن‌ها در طول تاریخ بوده است؛ مانند آنچه در ابتدای هزاره سوم در ۱۱ سپتامبر اتفاق افتاد. در روزگاری که شرایط اقتصادی جهان و در رأس آن، آمریکا و غرب بسیار خوب بود و تجارت رونق داشت...».

نویسنده از اینجا آغاز می‌کند که جهان پس‌از آن اتفاق هولناک، دچار فروپاشی اقتصادی شد و در تلاش است تا نمودهای این فروپاشی را در شرکت‌ها و کارخانه‌های بزرگ آمریکا نظیر جنرال موتورز، به تصویر بکشد. این کتاب، نگاهی تاریخی به شرایط امروز اقتصاد آمریکا داشته و از زبانی داستان گونه و روایی بهره می‌برد.

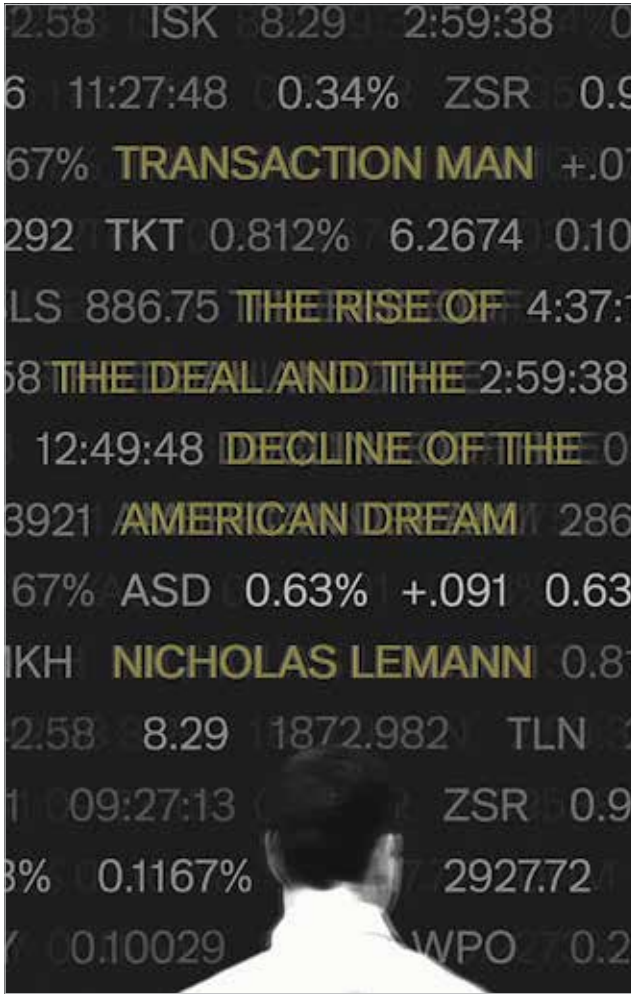
ریشه رفتارهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی جامعه آمریکا را از دوران مارتین لوتر کینگ و اندیشه‌های او، متأثر می‌داند و در پی تشریح این تأثیرات است. نویسنده در ادامه - همچنان که سیر تاریخی خود را حفظ می‌کند- به جنگ جهانی دوم رسیده است و ماجرای صعود جایگاه آمریکا در سیاست و اقتصاد جهان را تبیین می‌کند. «معامله‌گر» با این نگاه تاریخی - فرهنگی به این نتیجه می‌رسد که سازمان‌های اقتصادی آمریکا، بیش از حد در سنت مانده‌اند و آنچه مورد نیاز آن‌ها بوده، «نوآوری» و «خلاقیت» است. در واقع، نویسنده از نوعی «تحجر آمریکایی» در اقتصاد، سخن به میان می‌آورد. این‌که اقتصاد آمریکا نمی‌خواهد نسبت به جهان امروز و تغییراتی که در آن اتفاق افتاده

1 - Transaction Man: The Rise of the Deal and the Decline of the American Dream

2 - Nicholas Lemann

3 - The Big Test: The Secret History of the American Meritocracy

4 - The Promised Land: The Great Migration and How It Changed America

است، پذیرش داشته باشد و کماکان بدون توجه به ضعیف تر شدنش نسبت به دهه های قبل، بر طبل یک جانبه گرایی در جهان می کوبد. ایده اصلی کتاب این است که امروزه مشکلات شرکت ها و کارخانه های بزرگ، به یک عامل دیگر نیز مرتبط می شود که آن، تغییر رویکردی مردم آمریکا از تولید محوری به تجارت محوری و البته باقی ماندن در آن سنت است.

فصل های این کتاب به گونه ای طراحی شده اند که سیر تاریخی فکر و فرهنگ آمریکایی را در اقتصاد تشریح کنند. از انسان نهادگرای تولید محور و زمینه های فلسفی، تاریخی و سیاسی آن در فصل یک،^۵ سخن می گوید و ریشه های افول این رویکرد را در فصل دوم^۶ تشریح می کند. تغییرات اجتماعی و روان شناختی ای که موجب شد مردم و جامعه آمریکا از تولید محوری به تجارت محوری - که گویا زحمت کمتری دارد - حرکت کنند، موضوع فصل سوم^۷ این کتاب است. در فصل چهارم،^۸ دوران رونق چنین رویکردی به اقتصاد را در آمریکا توصیف می کند و از چندوچون آن روزگار، سخن به میان می آورد؛ اما همچنان که پیش تر توضیح داده بود، این رویکرد در آمریکا پس از مدتی رو به ضعف می گذارد. این ضعف و نمادهای آن در اقتصاد آمریکا،

در فصل پنجم^۹ تشریح می شود. توصیه نویسنده برای برون رفت از این شرایط برای اقتصاد آمریکا، درک پایان عصر تجارت و وارد شدن به عصر شبکه ای است که محتوای فصل ششم کتاب^{۱۰} را تشکیل می دهد؛ چیزی که تکبر

آمریکایی و سرخوشی از موفقیت در دهه های قبل مانع از درک آن می شود. نویسنده تلاش می کند در بخش پایانی کتاب^{۱۱}، ابزارها و روش های رسیدن به اقتصاد شبکه محور را برای آمریکا توضیح دهد.

5- Transaction Man

6- The Time of Institutions

7- Transaction Man

8- The Time of Transactions: Rising

9- The Time of Transactions: Falling

10- Network Man

11 - Afterword: an Attempt to Use Atool